

[Undervisningsministeren]

på et meget forberedende stadi. Jeg nævner det for at illustrere, at jeg mener det, når jeg siger, at jeg på mange måder kan sympatisere med hensigten i forslaget.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne begynde med en enkelt kommentar til ministerens indlæg. Jeg håber meget, det var en fortalelse, når ministeren for lidt siden udtalte den, tror jeg, største mistilid til det demokratiske system, jeg længe mindes at have hørt, idet ministeren om skoledemokratiet sagde, at det kun var nogle få procent, der var aktive, og at resten ikke får glæde af det. Ja men sådan forholder det sig jo faktisk også i voksenverdenen. Vi er nogle få procent, der er aktive i folketing og kommunalbestyrelser, fordi vi er valgt derind af de øvrige. Derfor synes jeg, det var en helt ejendommelig bemærkning, og jeg håber som sagt, det var en fortalelse fra ministerens side, og at det ikke var ment helt så bombastisk, som det lød.

I vores folkeskolelovgivning har vi i årtier haft en tradition, som det er værd at værne om, nemlig at lovgivningen giver rammer for muligheder og initiativer, som spirer frem og gror ude i skolen. Det er en tradition, at nye initiativer netop er en mulighed og ikke noget, som påtvinges skolen oppefra, fra folketing eller ministerier.

Men det hører også med til traditionen, at politikerne, når nye initiativer og tiltag har vundet udbredelse og har vist deres bærekraft, har revideret loven og inddraget disse tiltag, fordi man har fundet dem velegnede til at være et led i de lovgivningskrav, der må stilles til skolen over hele landet. Eksemplerne herpå er talrige, og jeg skal bare nævne nogle enkelte. Det ene er børnehaveklasserne, der startede som forsøg enkelte steder, derefter blev en mulighed for kommunerne og i dag er obligatoriske for kommunerne. På samme vis er det gået med den 9-årige undervisningspligt, der startede som et tilbud og en mulighed, men som i dag er et led i lovgivningen.

Den samme udvikling har vi set inden for elevdemokratiet, begyndende med enkeltinitiativer og fulgt op af, at lovgivningen åbner mulighed for elevråd og elevrepræsentation i nævn og kommission og indtil videre sluttende med den meget vigtige bestemmelse i

1975-lovens formålsparagraf § 2, stk. 3, om at forberede eleverne til medleven, medbestemmelse og medansvar.

I socialdemokratiet er vi af den sikre opfattelse, at det nu er på høje tid at følge traditionen og tage det næste lovgivningsmæssige skridt, fordi de rammer, som eksisterer, ikke længere er tilstrækkelige. Unge af i dag er langt mere bevidste og lydhøre over for, om de bliver lyttet til og taget alvorligt, end tilfældet var for en generation siden. Det er vanskeligt at begrunde, at vi finder det nødvendigt med lærerråd og fælleslærerråd, men ikke med elevråd. Hvor er elevernes indflydelse, når de ikke skal høres om noget som helst? Når de ikke har stemmeret på områder, der stærkt berører deres egen dagligdag? Når de ikke er sikret økonomi til deres elevrådsarbejde osv.? Det er umuligt at overbevise unge i den aldersgruppe om, at vi mener de fine ord alvorligt, når vi ikke også signalerer det igennem vores formelle system.

Det er de overvejelser, som ligger bag, når socialdemokratiet finder det på høje tid at lave en lovgivning, som det er udtrykt i punkterne 4-8 i det foreliggende forslag.

Men det er ikke nok at lovgive om det formelle demokrati – det er vigtigt – men vores erfaringer viser, at ikke bare eleverne, men også mange lærere og kommunale skolelæesener er oprigtigt interesseret i at prøve at leve op til lovens ord om elevernes medleven, medbestemmelse og medansvar. Erfaringen viser dog også, at der hersker stor usikkerhed og indimellem også en god del uvidenhed om, hvordan man skal gribe sagen an. Det er ikke nogen kritik, hverken af elever eller lærere eller for den sags skyld af politikerne, men det kan altså godt vække til en vis eftertanke og hensætte én i forundring, at vi udsender bekendtgørelser og vejledninger om snart sagt hver eneste detalje i vores skolelovgivning, men på dette område, som er grundlaget for skolen, og som måske nok er det vanskeligste for skolen at leve op til, har været aldeles tavse med råd og vejledning og derved ladet elever og lærere i stikken. Vi har altid haft en forunderlig tyrkertro på, at demokrati og en demokratisk holdning er noget, som kommer dumpende ned i hovedet til os den dag, vi får stemmeret. Men kendsgerningen er, at både elever og lærere og forældre har et stort behov for at få råd og vejledning om, hvordan denne del af sko-